

Scénář – Jaroslav Grubner – ZŠ Brandýsek

Jaroslav Grubner je jedním z posledních brandýských rodáků. V roce 1950 se narodil do hornické rodiny. Od svých 16 let pracoval na několika pozicích v dolech. A také jako báňský záchranář po celém Kladensku. Zažil mnoho nebezpečných situací a musel mít pro strach uděláno.

„Na šachtě toho strachu bylo poměrně dost, ale tam zase byla taková parta dobrá, která se znala. Nás bylo pět a jeden znal druhýho a jeden za druhýho vlastně ručil, že jo. Takže ten jeden, když byl vepředu někde, tak ten druhý poslouchal, koukal po něm a koukal, kde co. Kdyby náhodou, tak po něm skočil a vytáh ho, že jo. Ten strach tam jako byl, ale říkám, nesměl se moc připouštět no.“

Horníci na šachtách pracovali ve velmi těžkých podmínkách a čelili mnoha nebezpečím. Každý den přicházeli do práce s nejistotou, co je může potkat.

„Rizika byla obrovská, protože nikdo nevěděl, co se může stát, že jo. To byla ta samotná činnost. Důlní tlaky třeba. Tam se stávalo to, že ta chodba se razila dopředu a najednou přišla rána, sama o sobě. To byl důlní tlak, kterej se, něco jako zemětřesení, takovej jako.“

Ze všech pozic, které v dolech zastával, ho nejvíce bavila práce báňského záchranáře. Díky ní viděl hornictví zase z jiného úhlu. V paměti mu zůstaly pocity a chování lidí po tragických událostech.

„Si člověk uvědomil, co se všechno může stát, že jo. Že stačí jedna malá chyba a dojde k velkému neštěstí. Tam docházelo k podcenění, v první řadě, tý události a zmatek. Ty lidi, ty lidi zblbli a začali utíkat, zahazovali třeba ty přístroje dýchací, co měli ty sebezáchranný a brali někdy i těm záchranářům, brali ty velké přístroje. Tam byla obrovská hysterie. Popadali cestou, cestou vlastně k domovu. Tak v první řadě by se člověk musel zajímat o to, jak těm lidem pomoci.“

Bezpečnostní opatření v dolech nebyla nikdy dokonalá a čas od času docházelo k nehodám. Proto se postupem let opatření více a více zpříšňovala.

„Byla to nutnost, protože každá ta nehoda, která se v dole objevila, ať to byl oheň, nebo ať třeba ten zával nebo kdejaký úraz. Tak znamenalo to, že se zpřísnily bezpečnostní předpisy. Protože tím zpřísněním se zamezilo tomu, aby se to víckrát neopakovalo. Ono se to kolikrát nepovedlo teda, ale mělo to takhle fungovat a fungovalo to docela.“

Jaroslav zažil ale také dojemné okamžiky. Třeba když se obnovila těžební věž dolu Michael v Brandýsku. Věž dlouho chátrala a hrozilo, že bude stržena. Nakonec se ji podařilo zapsat mezi kulturní památky a byla opravena.

„Co jsem obřečel teda, tak to bylo tady, když ty klucí z tý záchranky pražský opravovali tu věž, to byla paráda. A pak ten jeden pitomec ze Cvrčovic takhle vzal za ty kola a roztočil je, to snad není pravda. Ještě teď je to na mně vidět.“

Po skončení aktivní činnosti se stal tajemníkem Klubu přátel hornických tradic a prováděl návštěvníky po dolu Mayrau u Vinařic. Jeho láska k hornictví trvá dodnes.